A Persány-hegységi piroxenit zárványok tektonikai jelentősége kőzettani és geokémiai vizsgálatok alapján

Tóth Attila

(Babeş-Bolyai Tudományegyetem Ásványtani Tsz. – ELTE Kőzettani és Geokémiai Tsz.)

Előadásomban a Persány-hegység plio-pleisztocén korú alkáli bazaltos vulkanizmus, termékeiben (lávafolyás, piroklasztit üledékek) előforduló felsőköpeny eredetű piroxenit xenolitokat vizsgáltam. A xenolitokban uralkodó ásványfázisok az olivin, ortopiroxén, klinopiroxén, gránát, amfibol és spinell. A szöveti bélyegek alapján nyomonkövethető a xenolitok fejlődéstörténete: az olvadékból való kristályosodás, a deformációs folyamatok, valamint a felhozó bazaltos olvadék és a zárvány között végbement reakciók. Geokémiai adatok segítségével meghatároztam a xenolitok keletkezési régióját, és az általuk bejárt p-T utat. Mindezek alapján megrajzolható a plio-pleisztocén alkáli bazaltos vulkanizmus idején fennálló, a Kelet-Erdélyi medencére vonatkozó geoterma. Vizsgálataim során megbecsültem a köpeny felboltozódás mértékét és kimutattam, hogy a vulkanizmus idején a Kelet-Erdélyi medence litoszféráját nagyobb hőárammal érte, mint a jelenlegit.

Témavezetők: Bali Enikő, Ph.D. tudományos kutató

ELTE, Kőzettani és Geokémiai Tanszék,

Litoszféra Fluidum Kutató Labor

Szabó Csaba, Ph.D. egyetemi docens,

ELTE, Kőzettani és Geokémiai Tanszék,

Litoszféra Fluidum Kutató Labor

Falus György, Ph.D. tudományos főmunkatárs,

ELGI, Kutatási Főosztály.